

Minister Zdrowia

Warszawa, 10 czerwca 2020

DSZ.050.146.2020.JP

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na interpelacje nr 6991 Posła Jarosława Rzepey w sprawie wynagrodzenia lekarzy i lekarzy dentyków (w okresie podlegania obowiązkowej kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych), uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Co do zasady każda aktywność zawodowa, rodzi obowiązek ubezpieczeń społecznych (stanowi tytuł do ubezpieczeń społecznych). Z tytułu jej wykonywania ubezpieczeni podlegają ubezpieczeniom społecznym. Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym reguluje ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 6 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 1 ww. ustawy, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są m.in.:

- 1) pracownikami,
- 2) osobami wykonującymi pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanymi "zleceniobiorcami", oraz osobami z nimi współpracującymi,

- 3) osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Pracownicy podlegają obowiązkowo również ubezpieczeniu chorobowemu, natomiast dla zleceniobiorcy oraz osoby prowadzącej pozarolniczą działalność ubezpieczenie chorobowe ma charakter dobrowolny. W związku z faktem, że ubezpieczenie to ma charakter dobrowolny, to osoba, która chce być objęta tym ubezpieczeniem sama decyduje, kiedy do tego ubezpieczenia przystąpić oraz kiedy z niego zrezygnować.

Pracownicy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku. Zleceniobiorcy podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia oznaczonego w umowie jako dzień rozpoczęcia jej wykonywania do dnia rozwiązania lub wygaśnięcia tej umowy natomiast osoby prowadzące pozarolniczą działalność od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Jedynie samoistna umowa o dzieło nie stanowi tytułu do ubezpieczeń. W przypadku osób wykonujących umowy o dzieło, co do zasady obowiązek ubezpieczeń społecznych nie istnieje. Wyjątkiem od tej zasady jest wykonywanie umowy o dzieło na rzecz własnego pracodawcy lub zawarcie umowy o dzieło z własnym pracodawcą - wówczas dla celów ubezpieczeń społecznych osobę taką traktuje się jako pracownika.

Odnosząc się natomiast do sytuacji osób wykonujących zawód medyczny, zauważyć należy, iż ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.), zwaną dalej „specustawą” - zawiera rozwiązania dotyczące m.in. zasad ustalania wysokości wynagrodzenia / zasiłku chorobowego dla osób wykonujących zawody medyczne za czas niezdolności do pracy spowodowanej wirusem SARS-CoV-2.

Na podstawie obowiązujących przepisów tj. art. 4c specustawy: „W okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ubezpieczonemu wykonującemu zawód medyczny zatrudnionemu w podmiocie leczniczym, w okresie podlegania obowiązkowej kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych, o których mowa w przepisach o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi,

wynikających z pozostawania w styczności z osobami chorymi z powodu COVID-19 w związku wykonywaniem obowiązków wynikających z zatrudnienia w podmiocie leczniczym oraz w czasie niezdolności do pracy z powodu COVID-19 powstałej w związku wykonywaniem obowiązków wynikających z zatrudnienia w podmiocie leczniczym przysługuje zasiłek chorobowy, którego miesięczny wymiar wynosi 100% podstawy wymiaru zasiłku obliczonej na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.”

Powyższy przepis znajduje zatem zastosowanie zarówno w przypadku pracownika, jak też osoby zatrudnionej w podmiocie leczniczym na podstawie umowy cywilnoprawnej, jeżeli zajdzie sytuacja, o której mowa w tym przepisie. Podkreślenia wymaga, że art. 4c specustawy będzie zastosowany do obliczenia wysokości zasiłku chorobowego osoby wykonującej zawód medyczny, ale wyłącznie jeżeli jest ona ubezpieczona.

W przypadku osoby zatrudnionej na podstawie umowy cywilnoprawnej zasiłek chorobowy zostanie wypłacony osobie, która dobrowolnie opłacała składki na ubezpieczenie chorobowe zgodnie z przepisami ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Jednocześnie z art. 4c specustawy wynika, że każdemu ubezpieczonemu, wobec którego znajdzie zastosowanie ten przepis, podstawa wymiaru zasiłku chorobowego powinna być obliczona na podstawie przepisów ogólnych zawartych w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 870, z późn. zm.).

Przepis art. 4c specustawy w sposób bardziej korzystny reguluje wysokość zasiłku chorobowego z uwagi na okoliczności powstania niezdolności do pracy osoby wykonującej zawód medyczny mającej styczność z osobami zakażonymi wirusem SARS-CoV-2. Jednak konsekwencje braku ubezpieczenia się przez zleceniobiorców na wypadek choroby czy też zadeklarowania dla celów ustalenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przychodu nieodpowiadającego faktycznemu przychodowi w miesiącach poprzedzających powstanie niezdolności do pracy są jednakowe dla wszystkich osób zatrudnionych na podstawie umowy zlecenia i wynikają z dobrowolnego charakteru tego ubezpieczenia w przypadku tej grupy osób.

Jednocześnie uprzejmie informuje, że decyzja o wprowadzeniu przedmiotowej regulacji wobec ubezpieczonych wykonujących zawód medyczny zatrudnionych w podmiotach leczniczych, była uzasadniona charakterem ich pracy, który wiąże się ze znacznie

częstszym kontaktem z pacjentami zakażonymi wirusem SARSCoV-2 i tym samym znaczącym ryzykiem zarażenia się tym wirusem.

Przekazując powyższe, wskazać należy również, iż w chwili obecnej w resorcie Zdrowia nie są prowadzone prace legislacyjne nad nowelizacją art. 4c specustawy w zakresie wskazanym w pytaniu Pana Posła, jak również innych zmian w tym zakresie.

Nadmieniam również, iż Minister Zdrowia oraz cała Rada Ministrów nieustannie podejmują możliwe działania w celu zminimalizowania negatywnych skutków epidemii, starając się zabezpieczyć zarówno bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów, jak też dobrze pojęty interes pracowników sektora ochrony zdrowia, dlatego całkowicie bezpodstawne są krytyczne uwagi Pana Posła wobec polityki państwa, która rzekomo zmierza do poróżnienia sytuacji lekarzy wykonującej swoje obowiązki.

Z poważaniem
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Józefa Szczurek-Żelazko
Sekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/